

Victoria & Verdensmålene

Jesper Tornbjerg

Den Magiske Kjole

**Victoria og verdensmålene nr. 1:
Den magiske kjole**

Første oplag, oktober 2018

ISBN: 978-87-997830-1-4

Udgivet i samme serie:

Victoria & Verdensmålene nr. 2:

Geden med Fipskægget

© Forlaget Tornmountain

Amaliegade 21B, 2. sal

DK-1256 København K

www.victoriaogverdensmaalene.dk

victoria@victoriaogverdensmaalene.dk

Forfatter: Jesper Tornbjerg

Illustrationer: Knud Andersen, AndBie Creative

Design & Produktion: KLS PurePrint A/S

Trykt på PurePrint Uncoated

SILVER

PurePrint® by KLS
Produceret 100 % bæredygtigt
af KLS PurePrint A/S

Victoria & Verdensmålene

Jesper Tornbjerg

Den Magiske Kjole

1 AFSKAF
FATTIGDOM

Victorias første drøm

Victoria går gennem gaderne og kigger på vinduer.
Hun fryser, og maven knurrer.

Hos slagteren ser hun flåede kyllinger og saftige bøffer, og hos grønthandleren springer gule bananer, grønne bønner og mange forskellige slags kål i øjnene.

Victoria stopper op foran familien Andersens hus.
I alle værelser er der tændt lys, og omkring et rundt bord mæsker børn og voksne sig i den ene lækre ret efter den anden.

- Hvis bare..., tænker Victoria og trækker sin grå kjole tæt ind til kroppen. Hun skutter sig kulden.

Victoria sætter sig på trappen foran huset, stryger en tændstik og tænder et stearinlys. Langsomt pakker hun en humpel tørt brød ud af en papirpose og begynder at spise det, hun har fundet i en skraldespand omme bag ved bageriet i Nørregade.

Pludselig går der ild i papiret.

Flammerne slikker op mod den mørke himmel – og Victoria vågner med et spjæt.

Hun vender sig uroligt under den varme dyne og krammer sit sovedyr – en blød, orangerød løve med venlige øjne.

På natbordet ved siden af sengen ligger det eventyr, hun fik læst højt af far, lige inden hun faldt i søvn. Hvad var det nu, det hed?

Morgenmad

Victoria tager tøj på og sætter sig til rette ved morgenbordet. Hun er 12 år og er lige begyndt at gå med en sej hue... også når hun er inde.

- Er vi fattige? spørger lillebror Malte, mens han gnasker havregryn med rosiner og nødder i sig så hurtigt og energisk, at mælken fra tallerkenen sprøjter ud på bordet.

- Spis pænt, siger far.

- Nej, det er vi ikke, svarer mor.

Victoria har lyst til at fortælle om sin drøm, men hun tøver.

- Vi bor i et fint lille hus, og vi har mad på bordet hver dag, så vi skal ikke klage, fortsætter mor.

- Men vores bil er gammel, og vi holder ferie i vores eget land, fortsætter Malte, der kan være meget ihærdig, selv om han kun er otte år.

- Vores bil er ok, men den skal nok snart skiftes, fastslår far, og så er den del af diskussionen lukket.

- Der er mange mennesker, der aldrig kommer på ferie, fastslår mor uden at få lukket dén diskussion.

- Jeg vil til Thailand ligesom Magnus! Når mine venner kan komme op at flyve, så kan vi vel også, fortsætter Malte.

- Ja, men det har vi ikke råd til, lyder det med én mund fra mor og far.

- Men i weekenden kan vi tage på cykeltur op til mormor og morfar, tilføjer mor.

Maltes øjne himler, og han slubrer højlydt den sidste mælk fra morgenmåltidet i sig.

- Jeg er mere sulten. Må jeg få en banan? spørger han og skræller en, inden mor og far når at svare.

Mens Malte sluger bananen i fire mundfulde, piller han et mærke af skralden og sætter det i sin pande. 'Fairtrade' står der på mærket.

- Hvad er Fairtrade? spørger Victoria.

- Bananer bliver høstet fra palmer i lande, hvor det er varmt det meste af tiden. De fleste bananer bliver købt og solgt videre til sådan nogle som

os af store selskaber. De familier, der dyrker bananerne, får ikke ret mange penge ud af det, fortæller mor.

- Ja, men hvad er Fairtrade? afbryder Malte.

- Fairtrade-mærket viser, at bananerne er dyrket af landmænd uden ret meget jord, og at de får en rimelig pris for deres frugter. Ved at købe Fairtrade-bananer støtter vi landmændene og deres familier. På den måde er vi med til at udrydde fattigdom, forklarer mor.

- Det lyder fair, konkluderer Malte.

Cykellygter i mørket

Victoria og Malte pakker deres skoletasker og tager varmt tøj på. Det er vinter, så det er koldt udenfor.

Malte kan ikke få låst sin cykel op, så far kommer ud med en lommelygte for at hjælpe med at vrikke låsen op.

Lommelygten ligner en lille sol, og den lyser kraftigt.

- Hvor har du den fra? spørger Malte.

Far forklarer, at han har fået den af en af sine venner, der sælger energi til lande i Afrika.

Batterierne i lommelygten bliver ladet op af solceller på den ene side af den lille sol. På den anden side sidder der en kraftig pære, der lyser, når man tænder.

Far trykker på en knap, og lyset går ud. Han trykker igen, og der er lys. Tænd. Sluk. Tænd. Sluk. Tænd. Sluk.

- Herresmart, siger Malte.

- En indlysende idé, fastslår Victoria.

- Ja, lamperne bliver uddelt til fattige familier i Uganda. Så kan kvinderne sy tøj om aftenen, når det er mørkt. Tøjet kan de sælge på markedet og tjene penge til familien. Børnene kan også bruge lyset, når de skal læse lektier og blive klogere, siger far, der er ingeniør og går meget op i teknik.

- Kan de ikke bare tænde en rigtig lampe? spørger Victoria.

- Nej, de fleste familier i Uganda har ikke elektricitet i deres hjem. Måske bruger de petroleums-lamper, men det er dyrt, og lamperne oser. Nå, men smut... I kommer for sent i skole, siger far.

Han slukker for den gule sol og tænder Victorias cykellygter. Malte er allerede oppe i fuld fart.

$2+2=4$

Plus og minus. Gange og dividere.

Victoria kan godt lide matematik, og hun er så opslugt af den opgave, læreren har stillet, at hun dårligt lægger mærke til, at Laila sætter sig ved siden af hende. Laila er kommet for sent. Igen.

Laila finder sine bøger, sit hæfte og en blyant frem – og sukker stille. Victoria synes, hun ser lidt forpjusket ud.

Deres lærer, Mette, der altid har lyserøde kjoler på, går ned i knæ. Med armene på bordet forklarer hun Laila, hvordan hun skal komme i gang.

Victoria lægger mærke til, at Laila har lidt sort olie på hænderne.

- Hvad er der sket? spørger hun hviskende, da læreren er gået videre.

- Kæden hoppede af min cykel, sukker Laila.

- Fik du den sat på igen?

- Ja, men det var svært, for cyklen er gammel.
Min mor fandt den på et loppemarked, fortæller
Laila og prøver forgæves at gemme nogle fingre i
sin trøje, hvis ærmer stumper et godt stykke oppe
over håndledet.

Spisefrikvarter med rundtenommer

Klokken ringer. Hele klassen tager varmt tøj på og myldrer ud i skolegården med deres madkasser og -poser.

Endelig frokost!

Solen skinner, og Victoria glæder sig til at få noget at spise. Hun har selv smurt sin mad, så hun ved præcis, at menuen i dag står på en rugbrødsmad med rullepølse og rød peber, to hjemmebakke boller med mild ost, en gulerod og syv stykker agurk.

- To rundtenommer med leverpostej igen. Gab! lyder det fra Aske, hvis far ikke er særlig opfindsom, når det handler om madpakker.

- Rundtenommer! Sikke et ord at bruge om rugbrød med leverpostej, siger Victoria og giver Aske et par skiver agurk, som han taknemmeligt sætter midt i det grå pålæg.

Omar åbner sin madkasse, og med en gaffel begynder han at guffe bulgursalat i sig.

- Hvad er det, vil Benjamin vide med munden fuld af en bolle med pålægschokolade.

- Man må ikke tale med mad i munden, siger Ida og løfter en pegefinger.

- Bulgur er hvedekerner. Min mor har blandet tomater og forårsløg i. Ja og agurkeskiver, græskarkerner og persille, forklarer Omar.

- Det dufter af hvidløg, siger Ida og stikker næsen ned i Omars madkasse.

- Ja, der er også citron, mynte og hvidløg i, forklarer han.

- Wauw, det lyder dyrt, siger Benjamin midt i sin bolle nr. 2.

- Det tror jeg ikke, det er, mener Omar.

Laila tygger på en enlig gulerod og blander sig ikke i snakken.

Victoria skubber en af sine osteboller over til sin veninde.

1.800 sprog i Afrika

- I dag skal I lave en opgave om Afrika, siger Jonathan, der har flot hår og er klassens geografilærer.

- Hvad ved I om Afrika?

Benjamin rykker hånden op og svarer med det samme:

- Det er et meget stort land med farlige løver og megahøje giraffer.

Hele klassen griner. Jonathan tænder for klassens smartboard og viser et kort med grå, brune og grønne klatter omgivet af blå hav.

- Ja, Afrika er stort. Ja, der er løver og giraffer. Men nej: Afrika er ikke ét land – det er et kontinent. Afrika består af over 50 lande. Der ligger Egypten, der er Nigeria, der har vi Uganda, og der nede mod syd har vi... tadahh: Sydafrika, fortæller Jonathan, mens han tegner en cirkel rundt om landet i bunden af kortet.

- Er de alle sammen afrikanere? spørger Ida.

- Ja, men de er nok først og fremmest egyptere, nigerianere, kenyanere, sydafrikanere og alt mulig andet. Vi bor i Europa, men vi er jo også mere danskere, svenskere og tyskere end europæere, siger Jonathan og nævner, at der bor over en milliard mennesker i Afrika.

- Snakker de alle sammen afrikansk? vil Omar vide.

- Nej, de snakker alt mulig forskelligt. Der findes 1.800 sprog i Afrika, så inden for de enkelte lande er der mennesker, der ikke forstår, hvad hinanden siger, fortæller Jonathan og sætter eleverne i gang med deres opgaver.

Udryd fattigdom!

- I skal finde ud af hvor mange fattige mennesker, der er på Jorden, hvor de bor, og hvad man kan gøre for at udrydde fattigdom, siger geografilæreren.

Victoria er i gruppe med Ida, Laila, Ahmed og Aske, og de går straks i gang med at læse i en bog, de låner af skolen, og søge på Internettet.

'Fattigdom', skriver Ida og en helt masse resultater dukker op. Nogle af teksterne ser meget komplicerede ud, men en af dem forklarer, hvad fattigdom er i Danmark.

- Mennesker er ramt af fattigdom, hvis de ikke har råd til bolig, tøj, mad eller medicin, læser Ida.

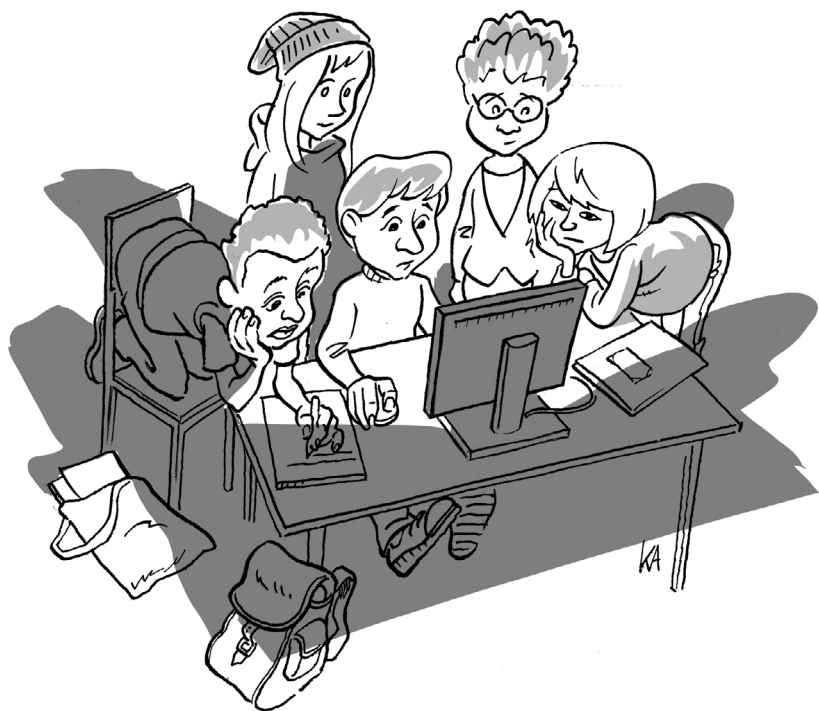
- Er der fattige i Danmark? spørger Ahmed vantro. Han og hans forældre er flygtet fra krig, sult og fattigdom i Somalia.

- Ja, vi har ulighed i Danmark, og nogle familier er fattige. Der er voksne, der drikker alkohol eller er syge, og det kan gå udover børnene. Der er også en del mødre, der har svært ved at få eller passe et arbejde, så alt i alt er der næsten 50.000 fattige

børn, fortæller Jonathan og fastslår, at der ikke er mennesker, der dør af sult i Danmark.

- 50.000! Så må vi kende nogle af dem, siger Aske.

Laila rødmer og kigger ned i bordpladen.

Geografilæreren forklarer, at man i Danmark kan gå gratis i skole og gratis til læge. Alle skal have en anstændig løn, når de arbejder, og hvis voksne er uden arbejde, kan de få nogle penge at leve for. Alle gamle mennesker får noget, der hedder pension.

- Selv om der er fattige børn og voksne i Danmark, så er der mange i udlandet, der er misundelige på den måde, vi har indrettet os. Men prøv at søge på 'fattigdom og FN', opfordrer Jonathan og fortæller, at FN står for Forenede Nationer. Altså alle lande i hele verden.

'Mål nr. 1. Afskaf fattigdom inden år 2030', læser Ida efter at have søgt, som læreren sagde.

- FN har vedtaget 17 verdensmål, som vi alle sammen skal hjælpe hinanden med at nå. Mål nr. 1 handler om at udrydde fattigdom, fortæller Victoria med snuden nede i bogen.

Aske overtager søgningen, og gruppen jubler over at finde en god nyhed: Antallet af mennesker, der lever i dyb fattigdom, falder år for år.

- Men der er stadig over 800 millioner fattige mennesker, læser Victoria.

Gruppen bliver helt stille. De har svært at se for sig, hvor mange piger og drenge, kvinder og mænd 800 millioner er. Omar finder ud af, at alle disse mennesker lever for under 1,25 dollars om dagen, og at de tit mangler mad og vand.

- Hvor meget er 1,25 dollars? spørger Laila, der er kvikket op efter at have spist den ostebolle, hun fik af Victoria.

- Seks kroner, fortæller læreren.

- Seks kroner! lyder det med én mund fra alle børnene.

- En liter mælk koster ti kroner, siger Aske, der er vant til at købe ind for sin far.

- De fleste af de fattige bor i Afrika syd for Sahara, der er verdens største ørken, fortæller Laila.

De kigger alle sammen først på kortet på klassens smartboard og så på Ahmed.

- Jeg har været i Sahara, men jeg kan ikke huske det, siger han stille.

Sort, gul og rød

I vindueskarmen i klasselokalet står en globus. I frikvarteret tænder Victoria for stikkontakten, og pludselig lyser hele verden op.

Havene er blå, og landene er markeret med flotte, klare farver. Danmark er grøn.

Victoria sætter sin pegefinger på Uganda, og drejer kloden rundt om sin akse.

Hele verden snurrer, og Victoria bliver rundtosset og svimmel. Hun lukker øjnene et kort øjeblik og mærker en pludselig varme.

- Hvor er jeg? spørger hun ud i luften.
- Her! smiler en pige på hendes egen alder.
- Hvad? siger Victoria fortumlet.
- Ja, altså i Kampala. Jeg hedder Miremba og bor dér, siger pigen og peger på en hytte med bliktag.
- Du ligner én, der er faldet ned fra himlen, tilføjer hun.

- Ja, det er jeg vist også, siger Victoria.

Miremba har sandaler på fødderne og bærer en farvestrålende kjole. Den er skiftevis sort, gul og rød.

Victoria føler sig lidt bleg ved siden af med sin lyse trøje, men hun er glad for, at hun ikke fik sit overtøj med på den mystiske rejse til Kampala, for det er meget varmt.

Solen skinner fra en skyfri himmel, så det er dejligt, at de står i skyggen under et smukt gammelt træ.

Victoria tænker efter. Hun ved faktisk ikke, hvad Kampala er.

- Er Kampala et land? spørger hun.

Miremba sprutter af grin og tager Victorias hånd.

- Kom! Du skal med i skole, så du kan lære noget. Min mor siger, at det er vigtigt, at piger bliver kloge og får et arbejde, så vi ikke får alt for mange børn og bliver lige så fattig som hende, fortæller Miremba.

- Er din mor fattig? vil Victoria vide.

- Ikke så meget mere. Min far er død, men vi klarer os. Mor har købt en symaskine og syr tøj, som hun sælger. Hun har lavet min kjole, siger Miremba og lyder stolt.

- Den er flot, smiler Victoria.

- Sort, gul og rød... det er farverne i vores flag, siger Miremba og sætter farten op, så rødt støv fra vejen hvirvles op i luften bag dem.

Hun kan slet ikke vente med at vise den nye pige sin skole.

Victoria ved stadig ikke, hvor hun er, men hun glæder sig til at opleve en anden skole, end den hun plejer.

Fest med pandekager

Miremba holder stadig Victoria i hånden, og de nærmer sig en bygning mellem nogle nyplantede træer. Victoria kan se, at der er rigtig mange mennesker samlet, og at der både er børn og voksne.

- Vi har egentlig fri i dag. Det er derfor, jeg ikke har skoleuniform på, forklarer Miremba.

- Men hvorfor skal du så i skole? spørger Victoria.

- Det er en festdag. Vi fejrer, at vi har fået en ny skole. Der kommer ministre og folk fra et fremmed land, siger Miremba.

Ved skolen er der musik, og nogle af børnene danser. Victoria kan dufte, at der bliver bagt pandekager et eller andet sted i vrimlen. Miremba trækker Victoria hen til de varme pander.

- Du skal hilse på min mor, siger hun.

Mirembas mor har en hvid t-shirt på over en halvlång nederdel i de samme tre farver som hendes datters kjole. På t-shirten står der 'Beskyt dig selv'.

- Hej og velkommen. Vil I have pandekager? spørger moren og sender et smil til de to piger – et smil, der får Victoria til at tænke, at hun har kendt Mirembas mor altid.

Og ja tak... pandekager vil Miremba og Victoria vældig gerne spise et par stykker af.

På rad og række kører nogle store, sorte biler forsigtigt frem mod skolen. Den forreste bærer flag på hver side af fronten. Victoria genkender med det samme farverne på det sribede flag fra Mirembas kjole. Det andet er rødt og hvidt. Victoria gisper højlydt af forbløffelse.

- Dannebrog! Mit flag! konstaterer hun.

- Hvad for noget? siger Miremba, men inden Victoria kan nå at forklare noget, begynder en gruppe børn at danse og synge for gæsterne, der næsten alle sammen er lidt tykke ældre mænd i jakkesæt og slips. En af gæsterne springer i øjnene med en nydelig kjole og højhælede sko. Victoria synes, hun ligner sin mor derhjemme.

- Jeg vil også være minister, når jeg bliver voksen. Hvis kvinder kan bestemme noget mere, får vi flere skoler og færre fattige, siger Mirembe.

Gæsterne klapper ad børnenes dans, og en mand med guldringe på fingrene og damen med de højhælede sko holder taler om det gode venskab mellem Uganda og Danmark.

- Uganda! Jeg er i Uganda, siger Victoria.

- Hvor skulle du ellers være, lyder det undrende fra Mirembe.

- Er her løver? spørger Victoria en anelse bange.

- Nej, ikke lige her. Kom! Du skal se mit klasseværelse, siger Mirembe og trækker Victoria gennem mængden og ind i bygningen.

- Vi får også papir og blyanter. Og vores lærere skal på kursus, så de kan lære os noget mere. Og vi har fået solceller på taget og en globus med lys i, lyder det ivrigt fra Mirembe. Hun vil gerne vide, hvor Danmark ligger.

- Dér, siger Victoria og peger på et lille land langt oppe mod nord. Om det er varmen eller de mange

oplevelser, der gør det, er ikke til at vide, men i samme øjeblik bliver Victoria svimmel.

En løve smiler til hende og viser et sæt skarpe tænder under en gylden manke. Alt bliver først rødt, så gult og sort. Helt sort. Sim-sala-bim... og Victoria er tilbage i Danmark.

Verdens- forældre

- Jeg vil have en søster! siger Victoria, mens hun laver lektier ved bordet hjemme i køkkenet. Hun sidder fordybet i en folder, hun har taget på skolebiblioteket.

- Det kan du godt glemme alt om, fastslår far, der er ved at skrælle kartofler til aftenmaden.

Mor smiler lidt frækt til far, mens tårerne løber ned af kinderne. Hun er ved at snitte løg.

I det samme kommer Malte hjem fra fodbold.

Han smider sin sportstaske på gulvet midt i køkkenet og drøner ind på sit værelse.

Slam! Døren smækker, og han er væk.

- Vi skal bestemt ikke have flere børn, siger far.

- Hvad læser du? spørger mor.

Victoria fortæller, at hun skal skrive en opgave om fattigdom.

I skolen har hendes gruppe fundet ud af, at der lever 800 millioner fattige i verden, og at de fleste af dem bor i Afrika. Nu er hun ved at læse om, hvordan man kan bekæmpe fattigdom.

Hun tænker på den dejlige, men mærkelige oplevelse med Mirembe i Uganda, men nævner ikke noget for sine forældre. De vil alligevel ikke tro på hende.

'Hjælp børn - bliv UNICEF Verdensforælder. Din støtte går direkte til verdens udsatte børn. Du hjælper bl.a. med vacciner, skolegang og beskyttelse', læser Victoria i folderen.

- Ja, vaccinationer er vigtige. Børn i Danmark bliver vaccineret helt gratis, så du – og Malte –

slipper for ti børnesygdomme. Nogle af dem er ret farlige, siger mor, der er sygeplejerske.

'For kun 132 kroner om måneden kan du sikre vacciner mod mæslinger for 25 børn', læser Victoria, der ikke ved, hvad mæslinger er.

- Mæslinger giver høj feber og hoste. Du får også prikker over det hele, og der er fare for, at du får betændelse i dine lunger eller din hjerne. Tidligere døde mange børn i Danmark af nogle af de sygdomme, vi vaccinerer mod. I de fattigste lande må nogle familier vælge mellem mad og medicin, så dér dør mange af børnene, inden de bliver ret gamle, fortæller mor.

- Vil I ikke være verdensforældre? spørger Victoria.

- Jo da, lyder det lettet fra far ovre ved kartoflerne.

Aftensmad

- Jeg faldt over en ny kjole i dag, fortæller mor, mens de spiser gryderet med kartofler og grøn salat.

- Nu var den vel ikke for dyr, siger far og får 'blikket' af sin kone.

- Vi vil se den på! siger Malte.

- Ja, vi vil se den på, gentager far, der godt ved, at hans drilleri ikke faldt i god jord.

Mor rejser sig og vender lidt efter tilbage i omklædt tilstand.

- Tadahh. Er den ikke flot, siger hun og drejer rundt om sig selv et par gange.

Victoria taber både kniv og gaffel ned på tallerkenen, så gryderetten pjasker ud på dugen.

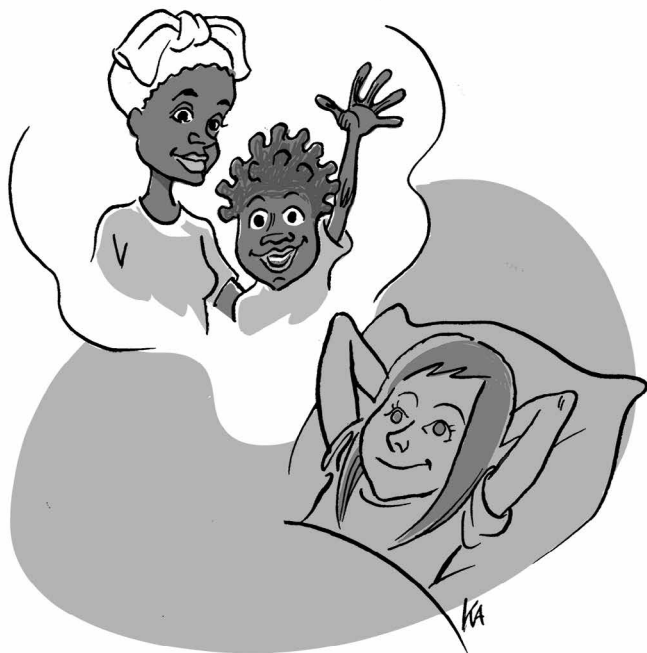
Kjolen er sort, gul og rød.

I natlampens skær

Natlampen lyser ned på det atlas, Victoria har taget med i seng. Hun ligger varmt under sin dyne og tænker på alt det, der er sket siden hun vågnede sulten op midt i sin drøm om familien Andersens hus i morges.

Victoria har fornemmet, at Lailas familie måske er fattig, men mest tænker hun på Miremba og

hendes mor. De skal nok klare den, for de har hinanden, de har drømme, og de har gå-på-mod og flotte kjoler, tænker hun.

Victoria åbner sit atlas og finder kortet over Afrika frem. Hun sætter en finger på Uganda.

Et øjeblik er hun bange for at blive svimmel og fare af sted igen, men der sker ikke noget, udover at øjenlågene føles tungere og tungere.

- Har jeg virkelig været i Uganda, mumler Victoria og falder i søvn.

Denne aften kommer Victorias mor for sent til at sige god nat. Hun finder sin datter med tændt lys, en pegefinger på Uganda og en venlig løve i sin favn.

- Uganda, siger moren stille for sig selv og stryger sine hænder ned over sin nye kjole.

Victoria drømmer igen om familien Andersens hus, hvorfra lysene skinner ud i mørket. Hun står udenfor sammen med Miremba, men de fryser ikke.

Fru Andersen, der virker lige så venlig og energisk som Mirembas mor, åbner døren og inviterer dem indenfor.

**Vi bakker op om FN's verdensmål og støtter
udgivelsen af 'Victoria & Verdensmålene'**

1 NO
POVERTY

Er fattigdom kun noget der findes i Afrika?

Alle verdens regeringer har i FN vedtaget 17 mål, der frem mod 2030 skal gøre Jorden til at blive et bedre sted at være for os alle. 'Victoria & Verdensmålene' er en serie om de 17 mål.

I 'Den magiske kjole' skal Victoria og hendes familie og venner være med til at udrydde fattigdom (FN-mål nr. 1). Undervejs i fortællingen bliver Victoria svimmel og befinder sig pludselig hos sin nye veninde Mirembe i Uganda.

Victoria & Verdensmålene

*'Victoria & Verdensmålene' er for børn på 9-12 år...
og deres lærere, forældre
og bedsteforældre.
Bøgerne er velegnede til
højtlæsning og diskussion.*

